

**„Działania ochrony przyrody metodami gospodarki leśnej i inne działania prowadzone na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego w 2017 roku”
Zadanie dofinansowane z funduszu leśnego na podstawie umowy nr
EZ.0290.1.10.2017**

W dniu 28 sierpnia 2017 roku została podpisana umowa nr EZ.0290.1.10.2017 dofinansowania ze środków funduszu leśnego, pomiędzy Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe z siedzibą w Warszawie a Gorczańskim Parkiem Narodowym z siedzibą w Porębie Wielkiej na realizację projektu pn. „Działania ochrony przyrody metodami gospodarki leśnej i inne działania prowadzone na terenie Gorczańskiego Parku Narodowego w 2017 roku”.

Zakres dofinansowania obejmuje n/w działania:

Lp.	Nazwa działania	Wyszczególnienie prac, dostaw, usług			Opis działania	Koszt działania
1	Ochrona ppoż.; okresowy przegląd, naprawa, wymiana gaśnic.	Przeгляд, konserwacja i naprawa gaśnic	szt	81	Okresowy przegląd, naprawa, wymiana gaśnic różnych typów	2 000,00 zł
2.1	Ochrona lasu: ograniczenie szkodników świerka: wyłożenie i obsługa pułapek feromonowych (z zakupem feromonów)	Zakup feromonów - Ipsodor W	szt	2 110	1) wyłożenie pułapek w terenie (w kwietniu): rozniesienie od dróg stokowych, zamontowanie w wyznaczonym GPS miejscu (drewniany palik, drut wiązałkowy), założenie feromonów pilotażowych+ LPS (lista płac za transport ZUL) za rozwieszenie ciągnikami i wszystkich pułapek. 2) obsługa pułapek od końca kwietnia do października (ostatnie odłow): kontrola ilości odłowionych owadów, likwidacja odłowionych osobników, obkaszanie pułapek z wysokiej roślinności zielnej, zakładanie i wymiana gałęzi świerkowych osłaniających feromon. W lipcu dołożenie drugiego feromomu. Po okresie deszczowym płukanie butelek. 3) zwiezenie i magazynowanie: obejmuje likwidację stanowiska, zniesienie pułapek i osprzętu do dróg stokowych. Po zwiezeniu naprawa/wymiana osprzętu, mycie, suszenie i złożenie na zimę do magazynów. + LPS (lista płac za transport ZUL) za zwiezenie po odłowach wszystkich pułapek. 4) Zakup feromonów.	148 961,07 zł
2.2		Zakup feromonów - Trypodor	szt	50		
2.3		Zakup feromonów - Lymodor	szt	70		
2.4		Wywiezienie, montaż, obsługa z liczeniem chrząszczy, zwiezenie, konserwacja i magazynowanie 1085 szt. pułapek feromonowych	rbh	6 363		
3.1	Ochrona ekosystemów leśnych, cięcia sanitarne: koszty pozyskania, transportu i korowania drewna usuwanego w ramach ograniczenia liczebności kambiofagów świerka	Pozyskanie drewna	m3	6 500	Regularne prowadzenie działań związanych z naturalną przebudową drzewostanów dla osiągnięcia właściwego stanu sanitarnego. Obejmują one kontynuację cięć sanitarnych, polegających na systematycznym usuwaniu (pozyskaniu) wydzielającego się świerkowego posuszu kornikowego (w tym: ścinę, manipulację i składanie gałęzi) wraz z jego korowaniem oraz wywozem/transportem (w tym: zrywkę, podwóz i podciąganie). W trakcie usuwania posuszu świerkowego, z konieczności	617 398,15 zł
3.2		Transport drewna: zrywka, podwóz, podciąganie	m3	6 500		

3.3		Korowanie drewna	m3	1 000	usuwane są również pewne ilości wiatrowałów i wiatrolomów innych gat. drzew, m.in. Jd (ze względu na zagrożenie jej kambiofagami) oraz drzew liściastych. Koszty kwalifikowane stanowią wartość netto.	
4.1	Ochrona lasu, zabezpieczenie młodników przed jeleniowatymi: wykonanie zabezpieczeń mechanicznych i chemicznych (z zakupem osłon i repelentów)	Zakup osłon i repelentów - spirale	szt	6 000	Zakupy: Spirale wierzchołkowe: 6000 szt, Cervacol: 910 kg, WAM EXTRA: 665 kg Robocizna (Praca wymaga dojścia na powierzchnię wraz z dostarczeniem spiral i repelentów): Zabezp. spiralami (założenie, przełożenie, zdjęcie): 155 ha. Zabezp. Cervacolem: 72 ha. Zabezp. Wam Extra: 12 ha. Rozmiar rzeczowy zabezpieczeń (jd, jw, js, wz): Zabezpieczenie wierzchołków: średnia liczba drzewek/ha = 4-5 tys. szt. Zabezpieczenie pnia: średnia liczba drzewek/ha = 200 szt. Średnie zużycie spiral/ha przy przekładaniu = 120 szt. (dł. 40 cm) = 600 szt. (dł. +/- 8 cm.) Średnie zużycie Cervacolu/ha = 13 kg. Średnie zużycie WAM Extra = 60 kg	122 005,55 zł
4.2		Zakup osłon i repelentów - Cervacol	kg	910		
4.3		Zakup osłon i repelentów - WAM Extra	kg	665		
4.4		Zabezpieczenie młodników spiralami (założenie, przekładanie, zdjęcie)	ha	155		
4.5		Zabezpieczenie młodników Cervacolem	ha	72		
4.6		Zabezpieczenie młodników WAM Extra	ha	12		
5.1	Ochrona ptaków: wyczyszczenie 781 szt. skrzynek lęgowych (wraz z wymianą zniszczonych) oraz dokarmianie w okresie śnieżnych zim	Skrzynki lęgowe - zakup	szt	60	W ramach czynnej ochrony ptaków zabezpieczane są dla nich sztuczne miejsca lęgowe w postaci skrzynek lęgowych, które corocznie wymagają czyszczenia, konserwacji oraz po całkowitym zużyciu – wymianie na nowe. Ponadto w głównych dolinach, w okresie zimy, wykładana jest dla nich karma (głównie ziarna słonecznika i pakiety toju wołowego). Po okresie zimowym karmniki podlegają konserwacji i są przechowywane w terenowych magazynach leśnictw.	36 608,42 zł
5.2		Skrzynki lęgowe - czyszczenie	szt	721		
5.3		Skrzynki lęgowe - wymiana	szt	60		
5.4		Słonecznik - zakup	kg	1 000		
5.5		Pojemniki do przechowywania ziarna - zakup	szt	15		
5.6		Wykładanie karmy (z przygotowaniem pakietów wołowych, konserwacją i wykładaniem karmników)	rbh	933		
6.1	Ochrona gadów: odtworzenie miejsc schronienia i rozrodu (kopce + murki kamienne)	Kopce: odtworzenie	szt	5	Odstąpienie poprzez obkoszenie pryzm kamiennych (kopce i murki), a w przypadku ich zniszczenia odtworzenie struktury stożka z uzupełnieniem wnętrza materiałem organicznym (pniaki, gałęzie, stare siano itp.). Koniecznym jest także przełożenie jednego murku.	3 900,00 zł
6.2		Kopce: konserwacja	szt	15		
6.3		Murki: przełożenie	szt	1		
7.1	Ochrona płazów: utrzymanie dobrego stanu miejsc rozrodu i entomofauny wodnej w okresie wegetacyjnym (małe zbiorniki wodne i stawy dworskie)	Naprawa zbiorników: OO Jaworzyna 174 b, OO Suhora 202a, doprowadzenie wody OO Turbacz 102c	szt.	3	Prace obejmują: - wykonanie zbiornika tzw. "kumakowy" w oddz. 194b OO"Suhora", - modyfikacja dopływu wody do zbiornika w oddz. 174b OO"Jaworzyna" i w oddz.102 OOTurbacz, - przebudowa zbiornika na Biedowej Młace w oddz.176y, - odtworzenie pomostu obserwacyjnego w OOTurbacz w oddz.110b,- jesienne czyszczenie 25 zbiorników i 2 stawów, - odtworzenie siedlisk mokrych (bagiennych) w miejscu zamulonego, dawnego stawu dworskiego w Porębie Wielkiej, - wystawienie w okresie wiosennych godów płazów, przy	93 791,70 zł
7.2		Odtworzenie miejsc rozrodu płazów: OO Suhora 194b, OO Kiczora Biedowa Młaka	szt.	2		
7.3		Odtworzenie pomostu obserwacyjnego w OO Turbacz oddz. 110b	szt.	1		

7.4		Bieżące czyszczenie zbiorników i stawów dworskich	szt.	27	uczęszczanych szlakach komunikacyjnych GPN płotków zabezpieczających, uniemożliwiających wejście płazów na nawierzchnię dróg. Gromadzące się przy nich płazy są kierowane do przepustów pod tymi drogami lub kilka razy w ciągu dnia przenoszone na drugą stronę drogi. Zabieg jest wykonywany w OO: Kudłoń i Suhora na odcinku 1,0 km. Po tym okresie płotki są zdejmowane i magazynowane do następnego sezonu. Prace wykonywane pod nadzorem inwestorskim.	
7.5		Odtworzenie siedlisk mokrych w miejscu dawnego stawu	szt.	1		
7.6		Wystawienie, obsługa, demontaż, zwiezenie i magazynowanie płotków dla płazów na odcinku 1,0 km	rbg	220		
8.1	Ochrona płazów: likwidacja kolein i kałuż na szlakach komunikacyjnych GPN (drogi wewnętrzne i szlaki); naprawa nawierzchni i infrastruktury drogowej oraz bieżąca konserwacja dróg w ciągu całego sezonu, polegająca na ręcznym czyszczeniu sączków, rowów i przepustów z naniesionych gałęzi i liści po opadach deszczu	Prace ziemne wg kosztorysu szczegółowego w OO Turbacz wraz z nadzorem inwestorskim	km	15	Zabiegi polegające na likwidacji kolein i kałuż poprzez utwardzenie ich nawierzchni oraz skuteczne jej odwodnienie, odtwarzanie lub konserwacja urządzeń drogowych, tj.: rowów wzdłużnych, przepustów (z zabudową wlotów i wylotów), sączków poprzecznych, zapór przeciw rumoszowych i przeciw osuwiskowych. W bieżącym roku zaplanowana jest renowacja na łącznej długości 39 km w Obwodach ochronnych Turbacz, Kudłoń, Suhora i Kiczora. Równocześnie w celu utrzymania dobrego stanu dróg gruntowych konieczne jest ich bieżąca konserwacja w ciągu całego sezonu. Prace te wykonywane są po okresach długotrwałego deszczu i polegają na ręcznym czyszczeniu sączków i przepustów z naniesionych gałęzi i liści mogących zatamować odpływ wody opadowej	451 636,18 zł
8.2		Prace ziemne wg kosztorysu szczegółowego w OO Kudłoń wraz z nadzorem inwestorskim	km	10,5		
8.3		Prace ziemne wg kosztorysu szczegółowego w OO Suhora wraz z nadzorem inwestorskim	km	12		
8.4		Prace ziemne wg kosztorysu szczegółowego w OO Kiczora wraz z nadzorem inwestorskim	km	1,5		
8.5		Bieżące czyszczenie dróg (65,5 km)	rbh	1 081		
9	Ochrona płazów: likwidacja kolein na drodze dojazdowej do tzw. "Papieżówki"; uzupełnienie podbudowy i wykończenie masą bitumiczną	Utwardzenia nawierzchni odcinka drogi dojazdowej do "Papieżówki" (szlak spacerowy) o długości 225 mb z użyciem żwirowej podbudowy i masy bitumicznej	mb	225	Uzupełnienie odcinka 225 mb głównej drogi dolinowej prowadzącej wzdłuż polany Trusiówka do tzw. "Papieżówki" z użyciem żwirowej podbudowy i masy bitumicznej.	88 694,57 zł
10	Hodowla lasu: pielęgnacja upraw	Niszczenie chwastów na istniejących uprawach	ha	3,4	Wykaszenie kosami ręcznymi powierzchni z odnowiem na których nadmiernie rozwijają się chwasty.	1 317,33 zł

11.1	Utrzymanie obiektów tworzących infrastrukturę zagospodarowania rekreacyjnego, wypoczynkowego i turystycznego lasu w obrębie zabytkowego parku dworskiego w Porębie Wielkiej	Prace porządkowe w zabytkowym parku dworskim i jego otoczeniu: zbieranie śmieci, wykaszanie miejsc z rdestowcem, przycinanie żywoplotów, drzew i krzewów, czyszczenie i udrażnianie rowów oraz przepustów itp..	rbg	200	Na rok 2017 zaplanowano do realizacji następujące prace: wykaszanie rejonu zabytkowego parku wraz z otoczeniem stawów oraz miejsc pamięci (dawnych okopów), wykaszanie miejsc z rdestowcem, usuwanie niepożądanych podrostów drzew i krzewów, przycinanie żywoplotów, czyszczenie i udrażnianie rowów oraz przepustów, zbieranie śmieci itp	8 460,00 zł
11.2		Wykaszanie rejonu zabytkowego parku dworskiego - 6 - krotne wykaszanie powierzchni 1,0 h	ha	6		
12	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Bieżące utrzymanie miejsc biwakowych w sezonie 2017	Prace konserwacyjne elementów zagospodarowania miejsc biwakowych na Oberówce i Trusiówce	szt	2	Prace konserwacyjne elementów zagospodarowania miejsc biwakowych na Oberówce i Trusiówce. Wyposażenie miejsc biwakowych - w postaci ogrodzenia, ławostołów, ławek, koszy na śmieci, wiat - zostało wykonane w 2012-2013. Ze względu na trudne warunki klimatyczne większość zagospodarowania miejsc biwakowych została opanowana przez grzyby. Aby zapobiec postępującej deprecjacji drewna konieczne jest ich usunięcie i dokładne zaimpregnowanie wszystkich elementów (prace wykonywane pod nadzorem inwestorskim, stanowią wartość netto).	16 463,98 zł
13.1	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Bieżące utrzymanie miejsc biwakowych w sezonie 2017	Koszenie miejsc biwakowych: Oberówka i Trusiówka -6-krotne	ha	3,29	1). Koszenie miejsc biwakowych Oberówka (pow. 16,30 ar) i Trusiówka (38,48 ar) wykaszanie powierzchni co 3 – 4 tygodnie (w sezonie letnim konieczne jest 6-krotne powtórzenie zabiegu). Zaplanowano koszenie kosiarkami spalinowymi uzupełnione w miejscach trudnych koszeniem ręcznym.(łącznie wykoszenie powierzchni 3,29 ha - 2,70 ha koszenie mechaniczne; 0,59 ha – koszenie ręczne). 2) Wywóz nieczystości z miejsc biwakowych Trusiówka i Oberówka na bieżąco i po zakończeniu sezonu letniego. Toalety na obydwu miejscach biwakowych są podłączone do zbiorników na fekalia, które muszą być opróżniane w miarę ich zapełniania. Usługa będzie wykonana przez podmiot zewnętrzny. Koszty kwalifikowane stanowią wartość netto.	4 108,00 zł
13.2		Wywóz nieczystości z miejsc biwakowych Trusiówka i Oberówka	szt	2		
14.1	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Ochrona przyrody oraz zapewnienie bezpieczeństwa	Usuwanie powalonych, uszkodzonych i martwych drzew zagrażających bezpieczeństwu turystom	rbg	915	1) Usuwanie drzew powalonych, uszkodzonych, martwych ze 122 km szlaków i ścieżek edukacyjnych oraz ich otoczenia zagrażających bezpieczeństwu turystom. Zadanie wykonują zakłady usług leśnych.2) Prace konserwacyjne urządzeń technicznych	145 830,27 zł

14.2	odwiedzającym poprzez konserwację, remonty i ulepszanie pozainwestycyjne infrastruktury szlaków i ścieżek edukacyjnych GPN.	Prace konserwacyjne urządzeń technicznych na 56,5 km szlaków i ścieżek edukacyjnych GPN.	rbg	1 260	na 56,5 km szlaków i ścieżek edukacyjnych GPN (progi, sączki żerdziowe, krawężniki, schody, zapory, mostki, brody)3) Zapobieganie erozji szlaków i ścieżek edukacyjnych poprzez ich remonty - instalacja sączków, progów, stopni lub też uzupełnienie ubytków gleby. Prace dotyczyć będą 3 szlaków z zakresem prac wg kosztorysów .W zakres zadania wliczono nadzór inwestorski. 4). Odtworzenie ujęć źródeł - odkopanie i oczyszczenie źródła oraz obudowanie go konstrukcją drewnianą lub wykonaną z miejscowego kamienia na zaprawie cementowej.	
14.3		Zapobieganie erozji szlaków turystycznych poprzez ich naprawy	szt.	3		
14.4		Odtworzenie ujęć źródeł	szt.	4		
15	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Ochrona przyrody oraz zapewnienie bezpieczeństwa odwiedzającym poprzez konserwację, remonty i ulepszanie pozainwestycyjne infrastruktury szlaków i ścieżek edukacyjnych GPN.	Zapobieganie erozji ścieżki edukacyjnej poprzez ich naprawy	szt.	1	Wskutek ruchu turystycznego oraz zjawisk przyrodniczych na szlakach powstają zabagnienia i miejsca czynnej erozji. Instalacja sączków, progów, stopni, uzupełnienia ubytków zapobiega tym negatywnym procesom. Prace dotyczyć będą 1 ścieżki edukacyjnej. W zakres zadania wliczono nadzór inwestorski. Koszty kwalifikowane stanowią wartość netto.	47 310,71 zł
16.1	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Ochrona przyrody oraz zapewnienie bezpieczeństwa odwiedzającym poprzez konserwację, remonty i ulepszanie pozainwestycyjne infrastruktury szlaków i ścieżek edukacyjnych GPN	Prace konserwacyjne małej infrastruktury turystycznej.	zad.	1	1) Prace konserwacyjne małej infrastruktury turystycznej - zaplanowano konserwację tablic, drogowskazów oraz wyposażenia miejsc odpoczynkowych (ławostoły, ławki, stoły, parkingi dla rowerów, kosze). Ogółem 105 elementów zagospodarowania turystycznego Parku. 2) Uzupełnienie małej infrastruktury turystycznej - zaplanowano oznakowania 8 miejsc niebezpiecznych, z zakazem jazdy na rowerze czy wstępu, 2 atrakcji; wykonanie 4 tablic informacyjnych, 2 ławostołów, 2 ławek, 50 tyczek na szlaki zimowe.	33 083,32 zł
16.2		Uzupełnienie małej infrastruktury turystycznej.	zad.	1		
17.1	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Bieżące utrzymanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w sezonie 2017.	Oczyszczanie 94,75 km szlaków i ścieżek edukacyjnych ze śmieci pozostawionych przez odwiedzających.	km	94,75	1) Oczyszczanie 94,75 km szlaków i ścieżek edukacyjnych ze śmieci pozostawionych przez odwiedzających - zaplanowano trzykrotne oczyszczanie ze śmieci szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych oraz ich otoczenia. 2) Przegląd i uzupełnienie standardowego oznakowania 94,75 km szlaków. Rozpad świerczyn górnoreglowych oraz jesienne opady śniegu wyłamały wiele drzew z namalowanymi symbolami szlaków i ścieżek edukacyjnych powodując luki w oznakowaniu. Konieczna jest kontrola i uzupełnienie oznakowania. 3) Punktowe zaciąganie dzikich ścieżek i obejść na szlakach - zaplanowano zaciąganie martwym drewnem dzikich ścieżek, skrótów, przejść w 30 miejscach.	42 262,07 zł
17.2		Przegląd i uzupełnienie standardowego oznakowania 94,75 szlaków.	km	94,75		
17.3		Punktowe zaciąganie dzikich ścieżek i obejść na szlakach.	szt.	30		

18.1	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Bieżące utrzymanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w sezonie 2017.	Oczyszczanie 27,25 km szlaków i ścieżek edukacyjnych ze śmieci pozostawionych przez odwiedzających	km	27,25	1) Oczyszczanie 27,25 km szlaków i ścieżek edukacyjnych ze śmieci pozostawionych przez odwiedzających - zaplanowano trzykrotne oczyszczanie ze śmieci szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych oraz ich otoczenia. 2) Przegląd i uzupełnienie standardowego oznakowania 27,25 km szlaków. Rozpad świerczyn górnoregłowych oraz jesienne opady śniegu wyłamały wiele drzew z namalowanymi symbolami szlaków i ścieżek edukacyjnych powodując luki w oznakowaniu. Konieczna jest kontrola i uzupełnienie oznakowania. Koszty kwalifikowane stanowią wartość netto.	7 334,33 zł
18.2		Przegląd i uzupełnienie standardowego oznakowania 27,25 km szlaków	km	27,25		
19.1	Zapewnienie właściwej obsługi i usprawnienie przebiegu ruchu turystycznego. Bieżące utrzymanie szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych w sezonie 2017.	Zakup worków, rękawic do bieżącego oczyszczania szlaków ze śmieci	zad.	1	1) Zakup worków, rękawic dla służby terenowej Parku do bieżącego oczyszczania szlaków ze śmieci - zakup plastikowych worków i jednorazowych rękawic do zbierania śmieci. 2) Koszty utylizacji zebranych śmieci - odbiór przez specjalistyczne firmy. 3) Zakup farb, drobnych narzędzi i innych materiałów niezbędnych do bieżącej konserwacji małej infrastruktury szlaków i ścieżek edukacyjnych.	5 500,00 zł
19.2		Koszty utylizacji zebranych śmieci - odbiór przez specjalistyczne firmy	zad.	1		
19.3		Zakup materiałów do bieżącej naprawy małej infrastruktury szlaków i ścieżek edukacyjnych	zad.	1		
RAZEM						1 876 665,65

Wartość umowy: 2 591 854,08 zł (w tym koszty pośrednie 715 188,43 zł)

Koordynator projektu: mgr Zbigniew Żurek